/13

Den 21. oktober 2013 blev i sag nr. 84.313:

xxxxx xxxxxxx
xxxxx xxxxx xxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren er via sit arbejde omfattet af en AP NetLink pensionsordning i AP Pension. Pensionsordningen dækker bl.a. visse kritiske sygdomme. Han klager over, at selskabet har afvist at dække en anmeldt kritisk sygdom, og at selskabet endvidere har annulleret alle dækninger.

Selskabet har afvist dækning og slettet forsikringsdækningerne med henvisning til, at klageren har fortiet oplysninger over for selskabet ved indgåelse af forsikringsaftalen.

Det fremgår af sagen, at klageren ca. 6 - 8 måneder før indtrædelse i pensionsordningen med selskabet har ansøgt om at blive omfattet af ordningen. På det tidspunkt var han omfattet af en pensionsordning i et andet selskab. Selskabet indhentede journalmateriale fra hospitalet, hvoraf det fremgik, at han var diagnosticeret med sarkoidose i 1997. På baggrund heraf blev han derfor afvist og forblev derfor i sit hidtidige pensionsselskab.

Selskabet og et andet forsikringsselskab, hvor klageren var og stadig er ansat, har indgået en firmapensionsordning i foråret 2011, hvor klageren gennem et såkaldt "åbent vindue" fik mulighed for at indtræde i ordningen AP NetLink pensionsordning. Der var tale om en ordning, hvorefter de pågældende medarbejdere i en kortere periode blev

tilbudt basisdækninger eller eksisterende forsikringsrisiko på lempeligere helbredsvilkår end almindeligvis. Klageren skulle komme til møde med en pensionsrådgiver den 13/5 2011. Klageren har herom i brev til nævnet bl.a. anført:

> "vi talte om at jeg hade søgt om at komme over i AP men de ville ikke ha mig viste ham det afslag jeg hade fået af AP men han sagde at jeg ikke skulle jeg ikke tag mig af for nu kunne alle komme ind i AP Pension på en kvote 2 jeg skulle bare være på fuld tid og det var jeg jo, så det kunne jeg jo godt skrive under på. Jeg var jo ikke indlagt, sygemeldt, opsagt og det var det han spurgte om jeg og det var jeg jo ikke. Har ikke haft en sygedag på grund af min sygdom
>
> Så AP Pension viste alt om mig"

Af Arbejdsdygtighedserklæringen underskrevet den 13/5 2011 fremgår bl.a.:

"

| |
|---|
| 1. Er du fuldstændig arbejdsdygtig?<br><br>☒ Ja ☐ Nej<br><br>Hvis du har svaret ja, kan du udføre dit job på normale vilkår på samme måde som andre i tilsvarende job. |
| 2. Er du indstillet til eller ansat i fleks- eller skånejob? Er du eller har du været under omskoling, revalidering, forrevalidering eller i arbejdsprøvning? Er du ansat på særlige vilkår, herunder nedsat tid af helbredsmæssige årsager, eller omfattet af § 56 i lov om sygedagpenge?<br><br>☒ Nej ☐ Ja |
| 3. Har du været i fleksjob, eller har du nogensinde søgt, er du indstillet til, eller får du offentlig førtidspension eller invaliditetsydelse?<br><br>☒ Nej ☐ Ja |
| **Underskrifter**<br><br>Jeg erklærer hermed, at mine besvarelser og oplysninger er i overensstemmelse med sandheden, og at jeg intet har fortiet. Jeg er klar over, at forsikringen kan nedsættes eller ophæves, hvis svarene ikke er fuldt sandfærdige, eller fortielser har fundet sted.<br><br>Dato 13/5 - 2011 [Signeret, klageren]<br>Underskrift<br><br>Hvis du svarer nej til spørgsmål 1 eller ja til spørgsmål 2 eller 3, skal du udfylde en personlig helbredserklæring. |

"

3. 84.313

Klageren blev efterfølgende omfattet af ordningen med basisdækning og ikrafttrædelse pr. 1/7 2011.

I ansøgning om udbetaling ved kritisk sygdom modtaget i selskabet den 14/9 2012 har klageren om sygdommen anført: "Tryk mellem hjerte/lunge" og uddybende anført, at han kom på venteliste til lungetransplantation den 24/8 2012. Han har anført at være blevet syg den 14/4 2011.

Af ambulatoriejournal af 10/5 2011 fremgår bl.a.:

"**10.05.2011** ...
Cardiologerne har bekræftet mistanken om pulmonal hypertension, hvilket uden tvivl er årsagen til hans trykken i brystet ved fysisk aktivitet. Saturationen er faldet til 90 ved pulsoxymetri og klinisk føler han det går jævnt nedad bakke. Er endnu ikke kommet i gang med at cykle og er faktisk tiltagende hæmmet ved gang i jævnt terræn. Siden han var her sidst er han fortsat med at gå på arbejde som kok, men har kun kunnet klare det halve af hvad han plejer. Alt i alt nærmer vi os et punkt, hvor man må overveje transplantation og vi aftaler derfor at jeg henviser ham til RH m.h.p. vurdering."

Af et hospitals hjertemedicinske sengeafsnits journal af 16/6 2011 fremgår bl.a.:

"45-årig mand med sarkoidose møder til LTX-vurdering.
Debuterede i 1997 med kraftig tør hoste og fik stillet diagnosen sarkoidose. I april 2011 oplever pt. en kraftig forværring af sin tilstand med kraftig hoste og dyspnø ved let fysisk arbejde. Får lavet ekkokardiografi d. 03-05-11 som viser pulmonal hypertension med påvirkning af hø.sidige kamre og en tricuspidalgradient på 42 mmHg."

Af hospitalsjournal af 4/7 2011 fremgår bl.a.:

"Indlagt: 04.07.2011 Udskrevet 08.07.2011

DIAGNOSER:
A DD860 Sarkoidose i lunger
B DI270 Hypertensio arteriae pulmonalis essentialis

OPERATIONER:
05.07.11
P KTFC00 Højresidig hjertekaterisation
\+ UFYA11 Måling af minutvolumen, termodilutionsteknik
...
EPIKRISE:
45-årig mand kendt med sarkoidose de sidste 12 år, henvist mhp. transplantationsudredning på baggrund af faldende funktionsniveau.
Svært plaget af funktionsdyspnø MRC4/NYHA klasse IIIB. Dog fortsat i arbejde og med et rimeligt funktionsniveau. Gennemgår transplantationsudredning og i den forbindelse finder man betydelig forhøjet pulmonal hypertension, sekundært til sarkoidosen med en gradient på 82 mmHg."

Af et andet hospitals hjertemedicinske ambulatoriums journal fremgår bl.a.:

"**04.08.2011 10:00 B Notat Læge 8523B9 Hjertemedicinsk ambulatorium 8 1301**

**Ambulant B**
Har fået det rigtig godt efter opstart af Viagra, orker mere. Kan gå lange ture, hvis han bruger ilt. Har ilt så meget som muligt i døgnet. Arbejder stadig fuldtids. Har ingen hoste."

Af hospitalsjournal fra indlæggelse den 13/8 2012 fremgår bl.a.:

"Henvisningsdiagnose: DI270 Essentiel pulmonal arteriel hypertension
...
DIAGNOSER:
A DD860 Sarkoidose i lunger
B DI279 Pulmonal hjertesygdom UNS
...
EPIKRISE:
46-årig mand indlægges mhp. årekontrol af sarkoidose relateret pulmonal hypertension. Efter påbegyndelse af Sildenafil-behandling og ilt er patienten i stand til at opretholde sit job som kok. Har dog fortsat intermitterende kvælningsfornemmelse senest for 2 måneder siden med en strammende fornemmelse i halsen. Anvender overvejende 1 liter ilt/min., men ved anstrengelse op til 4 liter/min. Ingen aktuelle infektioner. Hoste og åndenød ved mindre anstrengelser, WHO-funktionsklasse III. Kan gå til 1. sal uden stop, men efterfølgende behov for hvile.
Ingen bivirkninger til Sildenafil."

Selskabet har i brev af 23/11 2012 til klageren afvist at yde forsikringsdækning og har som begrundelse herfor bl.a. anført:

"Fordi du ikke har været fuldstændig arbejdsdygtig ved tegning af pensionsordningen den 1. juli 2011, er du ikke omfattet af forsikring ved kritisk sygdom, invaliditet og ved død. Vi afslår derfor din ansøgning om udbetaling af ved kritisk sygdom og ændrer din police til en opsparingsordning uden forsikringsdækning.

Det fremgår, at du siden 1. juli 2011 blev omfattet af AP NetLink pensionsordning. Ved tegningen oplyste du på en arbejdsdygtighedserklæring, som du underskrev den 13. maj 2011, at du var fuldstændig arbejdsdygtig og kunne udføre dit job på normale vilkår på samme måde som andre i tilsvarende job. Vi vedlægger en kopi af arbejdsdygtighedserklæringen.
...
Af journaloplysningerne fremgår, at du er kendt med sarkoidose i lunger siden 1997 og at der i april 2011 sker forværring i din tilstand og der konstateres pulmonal hypertension og du henvises til Rigshospital med henblik på vurdering af om der er behov for lungetransplantation.
...
Du har i forbindelse med din ansøgning om udbetaling ved kritisk sygdom oplyst os om, at du blev syg den 14. april 2011, hvilket bekræftes af de modtagne journaloplysninger.

Idet du ikke var fuldstændig arbejdsdygtig ved tegning af pensionsordningen den 1. juli 2011, er du ikke omfattet af forsikring ved kritisk sygdom, invaliditet og ved død."

En forsikringsmægler har på vegne af klageren kritiseret selskabets afgørelse i mail af 19/2 2013 til selskabets klageansvarlige, idet det bl.a. fremgår:

> "Den 13. maj 2011 underskrev han i forbindelse med indmeldelse i pensionsordningen en arbejdsdygtighedserklæring. Den 24. august 2012 blev han indstillet til lungetransplantation som følge af hans diagnose pulmonal hypertension.
>
> Siden han blev indmeldt i pensionsordningen, har han arbejdet på fuld tid og har ikke haft sygeperioder ud over sædvanlig forkølelse, mv. Ingen sygeperioder har skyldtes ovennævnte diagnose. Han arbejder fortsat på fuld tid, og har aldrig været i skånejob eller på nedsat tid. Hans jobfunktion er aldrig blevet tilpasset diagnosen, og han arbejder derfor på linje med alle andre i sit job.
>
> AP Pension har nu afvist at udbetale dækning ved kritisk sygdom med henvisning til, at han på tidspunktet for indmeldelse i pensionsordningen var under udredning, der resulterede i diagnosen. Alle øvrige dækninger er desuden slettet.
>
> Jeg mener, at han helbredsmæssigt opfyldte alle de helbredskrav, som AP Pension afkrævede i forbindelse med indmeldelse i pensionsordningen, og at han derfor er fuldt dækket.
>
> AP Pension bør derfor anerkende, at [klageren] er berettiget til udbetaling af dækning ved kritisk sygdom samt til af forblive i pensionsordningen med alle dækninger i henhold til den oprindelige pensionsoversigt fra den 4. august 2011."

Klageren har indsendt klageskema til nævnet underskrevet den 10/4 2013 med krav om udbetaling af sum ved kritisk sygdom og forbliven i pensionsordningen med alle dækninger i henhold til pensionsoversigten af 4/8 2011. Til støtte for kravet har han gentaget de argumenter, forsikringsmægleren har anført i mailen af 19/2 2013.

Selskabet har i brev af 29/4 2013 til nævnet fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Ved udfyldelse af arbejdsdygtighedserklæring underskrevet 13. maj 2011 svarer Klager 'Ja' til spørgsmålet om, hvorvidt Klager er fuldstændig arbejdsdygtig. Til spørgsmålet forklares, at et 'Ja' betyder, at Klager kan udføre sit job på normale vilkår på samme måde som andre i tilsvarende job.
>
> Der gøres i arbejdsdygtighedserklæringen, fra AP Pensions side, opmærksom på, at såfremt der svares 'Nej' til et spørgsmål i erklæringen, vil AP Pension kræve besvarelse af en personlig helbredserklæring fra Klager, og at fortielse eller urigtige oplysninger kan ophæve eller nedsætte forsikringen.
>
> Det fremgår imidlertid af Klagers journal fra ... Sygehus **(Bilag ...)** (fremhævninger er foretaget af AP Pension):
>
> ***'10.05.2011 BES 1501 Y1A-428 AMBULANT***

> *Cardiologerne har bekræftet mistanken om pulmonal hypertension, hvilket uden tvivl er årsagen til hans trykken i brystet ved fysisk aktivitet. Saturationen er faldet til 90 ved pulsoxymetri og klinisk føler han det går jævnt nedad bakke. Er endnu ikke kommet i gang med at cykle og er faktisk tiltagende* ***hæmmet ved gang i jævnt terræn.*** *Siden han var her sidst er han* ***fortsat med at gå på arbejde som kok, men har kun kunnet klare det halve af hvad han plejer.*** *Alt i alt nærmer vi os et punkt, hvor man må overveje transplantation og vi aftaler derfor at jeg henviser ham til RH m.h.p. vurdering.'*
>
> ...
> Der er således ikke overensstemmelse mellem de af Klager givne oplysninger om sin arbejdsevne, og de i Klagers journaler anførte lægelige oplysninger.
>
> Såfremt Klager havde svaret 'Nej' til spørgsmål 1 i arbejdsdygtighedserklæringen, ville AP Pension have bedt Klager udfylde en personlig helbredserklæring, hvorefter Klager, pga. sine helbredsforhold, ikke ville være blevet optaget i pensionsordningen med forsikringsdækning for visse kritiske sygdomme.
>
> På baggrund af ovenstående fastholder AP Pension, at Klager er blevet behandlet i overensstemmelse med aftalegrundlaget og Forsikringsaftaleloven, idet der er meldt afslag på udbetaling af erstatning ved kritisk sygdom samt annullering af Klagers forsikringsdækninger med henvisning til, at Klager ved optagelse i forsikringsordningen har fortiet væsentlige oplysninger for Selskabet."

Klageren har herefter fremsendt udtalelse af 24/4 2013 fra en afdelingslæge tilknyttet Lungemedicinsk klinik. Det fremgår heraf:

> "47-årig mand kendt med slutstadie Sarcoidose i fuld medicinsk behandling, har brug for hjemmeilt behandling hele døgnet, men klarer sit job som kok.
> Patienten er på venteliste til lungetransplantation.
> Denne skrivelse for at kunne foranledige dokumentation for patientens kroniske sygdom."

Klageren har i brev modtaget i nævnet den 14/5 2013 henvist til, at selskabet var bekendt med hans diagnose Sarcoidose ved underskrivelsen den 13/5 2011, idet selskabet i forbindelse med hans tidligere ansøgning 6 - 8 måneder før havde modtaget alt journalmateriale fra det pågældende hospital. Han henviser i brevet endvidere til, at den navngivne pensionskonsulent i selskabet har sagt, at alle kunne komme ind i ordningen, hvis de var på fuld tid.

Selskabet har som svar herpå afslutningsvis i brev af 29/5 2013 til nævnet bl.a. anført:

> "I juni 2010 afslår AP Pension at forsikre Klager, efter at han har ønsket optagelse i en obligatorisk pensionsordning. Afslaget gives på baggrund af personlige helbredsoplysninger, som er afgivet på en erklæring med 15 punkter og med spørgsmål 10 år tilbage i tiden.
> ...
> Den 13. maj 2011 deltager Klager i en personlig rådgivningssamtale med en rådgiver fra AP Pension, hvor det tidligere afslag bliver drøftet. Klager tilbydes basisdækning under forudsætning af, at han kan udfylde en arbejdsdygtighedserklæring, hvori han erklærer, at han på

etableringstidspunktet er fuldstændig arbejdsdygtig, aldrig har søgt, er blevet indstillet til, har været eller er på offentlig førtidspension, invaliditetsydelse, fleksjob, skånejob, arbejdsprøvning, forrevalidering, revalidering, omskoling eller i øvrigt er ansat på særlige vilkår af helbredsmæssige årsager.

Klager udfylder herefter den 13. maj 2011 en arbejdsdygtighedserklæring, som berettiger ham til oprettelse af pensionsordningen med forsikringsdækninger, hvilket sker med virkning pr. 1. juli 2011.

Som anført i AP Pensions brev til Ankenævnet af 29. april 2013 foreligger der lægelige notater **(Bilag ... og ...),** der er dateret *blot 3 dage inden* **(Bilag ...)** Klagers underskrift af arbejdsdygtighedserklæringen, som beskriver, hvordan Klager kun er i stand til at klare halvdelen af det arbejde, som han har været vant til, at Klager er hæmmet ved gang i jævnt terræn, samt at Klager får åndenød ved let fysisk arbejde.

Der er således ikke overensstemmelse mellem de af Klager givne oplysninger om sin arbejdsevne i arbejdsdygtighedserklæringen, og de i Klagers journaler anførte lægelige oplysninger.

På baggrund af ovenstående fastholder AP Pension, at Klager er blevet behandlet i overensstemmelse med aftalegrundlaget og Forsikringsaftaleloven, idet der er meldt afslag på udbetaling af erstatning ved kritisk sygdom samt annullering af Klagers forsikringsdækninger med henvisning til, at Klager ved optagelse i forsikringsordningen, i hvert fald uagtsomt, har fortiet væsentlige oplysninger for Selskabet, idet han usandt har erklæret sig fuldstændig arbejdsdygtig i arbejdsdygtighedserklæring af 13. maj 2011."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 10. Urigtige oplysninger**

*Stk. 1.* Hvis forsikrede eller andre, fx arbejdsgiver afgiver urigtige eller mangelfulde oplysninger i forbindelse med AP NetLinks oprettelse, ændring eller genikraftsættelse, kan det få følgende konsekvenser for udbetaling af forsikringsydelsen:

*Stk. 2.* Er de urigtige oplysninger afgivet svigagtigt, kan der ikke rejses krav mod AP Pension.

*Stk. 3.* Er de urigtige oplysninger afgivet i god tro, hæfter AP Pension, som om urigtig oplysning ikke forelå.

*Stk. 4.* Er der afgivet urigtige oplysninger på anden måde end anført ovenfor, er AP Pension fri for ansvar, hvis AP Pension ikke ville have overtaget AP NetLink, hvis AP Pension havde haft kendskab til de rigtige oplysninger. Hvis AP Pension ville have overtaget forsikringsdækningen, hæfter AP Pension kun for en forsikring af størrelse og indhold, som AP Pension ville have tilbudt for det aftalte bidrag, hvis AP Pension ved tegningen havde fået de rigtige oplysninger.

...

**§ 39. Optagelse**

*Stk. 1.* Ved forsikringstiden forstås perioden fra den enkelte forsikrede bliver omfattet af forsikringsdækningen og frem til forsikringsdækningens ophør.

...

8. 84.313

**§ 40. Kritisk sygdom**

Forsikringen, der er oprettet som en sygeulykkesforsikring, dækker visse kritiske sygdomme, hvis forsikrede i forsikringstiden, jf. § 39, stk. 1 har fået stillet en diagnose, som beskrevet under punkt A-Ø. Det er diagnosetidspunktet, der er afgørende, og ikke det tidspunkt, forsikrede får kendskab til diagnosen.

...

**U: Større organtransplantation**

Planlagt eller gennemført modtagelse af hjerte, lunge, lever, hjerte-lunge eller hjerte-lunge-lever transplantat, på grund af organsvigt hos forsikrede.

Ved planlagt transplantation skal forsikrede være accepteret på venteliste."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen - herunder hospitalsjournalerne - og finder, at selskabet ikke har godtgjort, at klageren ved underskriften på arbejdsdygtighedserklæringen den 13/5 2011 har afgivet urigtige oplysninger ved at sætte kryds ved "ja" på spørgsmål 1, om han er fuldstændig arbejdsdygtig. Han arbejdede fuldtids på normale vilkår og var ikke sygemeldt. Han har sat kryds ved "nej" på spørgsmål 2, om han er indstillet til eller ansat i fleks- eller skånejob m.v., ligesom han har afkrydset i nej-feltet på spørgsmål 3, om han har været i fleksjob, eller om han nogensinde har søgt, er indstillet til, eller om han får offentlig førtidspension eller invaliditetsydelse. Nævnet finder derfor, at han har svaret fyldestgørende i forhold til erklæringens udformning, hvor der ikke var opfordret til supplerende eller uddybende bemærkninger, men derimod kun afsat plads til afkrydsning. Det forhold, at der i spørgsmål 1 står "Hvis du svarer ja, kan du udføre dit job på normale vilkår på samme måde som andre i tilsvarende job", kan ikke ændre nævnets vurdering, idet denne sætning fokuserer på, om klageren kan passe sit job.

Herefter finder nævnet, at selskabet har været uberettiget til at påberåbe sig urigtige risikooplysninger, jf. også forsikringsaftalelovens §§ 5 og 9. Selskabet kan derfor ikke annullere klagerens forsikringer og kan ikke afvise udbetaling af sum ved kritisk sygdom.

9. 84.313

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

---

Selskabet, AP Pension, skal anerkende, at det ikke kan påberåbe sig urigtige oplysninger og skal retablere dækningerne og realitetsbehandle klagerens anmeldelse af kritisk sygdom.

Marianne Højgaard Pedersen
formand